

ČASOPIS ZA PRAVNU TEORIJU I PRAKSU

PRAVNA MISAO

---

9 – 10

rujan – listopad / septembar – oktobar
Sarajevo 2021.

Izdaje:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
ZAVOD ZA JAVNU UPRAVU
www.fmp.gov.ba

Časopis "PРАВNA MISAO" upisan je u evidenciju javnih glasila u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, pod brojem 727 od 23.10.1997. godine.

Redakcija časopisa:

Prof. dr. Hajrija SIJERČIĆ ČOLIĆ, prof. dr. Meliha POVLAKIĆ,
doc. dr. sc. Enver IŠERIĆ, Anto ČAVAR, prof. dr. Mirko PEJANOVIĆ

Glavni i odgovorni urednik: Prof. dr. sci. Almir MALJEVIĆ

Izvršna urednica: Mirjana BAŠIĆ

Produkcija: Federalno ministarstvo pravde

Štampa: "Štamparija Fojnica" d.d.

Za štampariju: Šehzija Buljina

DTP: Federalno ministarstvo pravde

Grafičko rješenje: Ice-net d.o.o. Sarajevo

Tiraž: 120 primjeraka

Časopis izlazi dvomjesečno.

ISSN 0555-0092

GODIŠNJA PRETPLATA:	Za organe i organizacije na teritoriji BiH	120,00 KM
	Za pojedince	100,00 KM
	Za studente i neposlene	50,00 KM
	Za inostranstvo	200,00 KM

UPLATU UPUTITI NA: Federalno ministarstvo financija/finansija
Union Banka dd Sarajevo
Transakcijski račun: 102-050-00001066-98
Budžetska organizacija: 1501001
Vrsta prihoda: 722597
Općina: 077

ADRESA REDAKCIJE: Federalno ministarstvo pravde
Zavod za javnu upravu
Sarajevo, Ul. Valtera Perića 15
Tel.: +387 33 203 918, fax: 668 956
Email: Pravna.Misao@fmp.gov.ba

ID 4200785450004

Časopis "Pravna misao" indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost)
i uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory

SADRŽAJ

Uvodna riječ glavnog urednika	5
IZVORNI ZNANSTVENI RAD	
Kenad Osmanović Neutralni karakter Konvencije o međunarodnoj prodaji robe	7
PREGLEDNI ZNANSTVENI RAD	
Elmir Sadiković Bosna i Hercegovina u kontekstu savremenih teorija legitimnosti političke vlasti	39
PRIKAZ	
Sadmir Karović Vladimir Simović Prikaz udžbenika - Maloljetničko krivično pravo	61
Branko Morait Zbornik radova - Zaštita kolektivnih interesa potrošača	65
Đemaludin Mutapčić Značaj četrnaest knjiga iz građanskog prava autora Zečević Envera	68
OSVRT	
Đemaludin Mutapčić Kratak osvrt na novine u federalnom Zakonu o privrednim društvima	73
IZVJEŠTAJ	
Harun Išerić Sloboda okupljanja u Kantonu Sarajevo <i>de lege ferenda</i>	75
Arben Murtezić Prvo regionalno savjetovanje OSCE-a o borbi protiv diskriminacije "Prebacivanje tereta dokazivanja: regionalni pregled, glavni izazovi i pristupi"	79
SUDSKA PRAKSA	
Ustavni sud Bosne i Hercegovine (Pripremio akademik prof. dr Miodrag N. Simović, potpredsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i redovni profesor Pravnog fakulteta u Banja Luci i prof. dr Vladimir M. Simović, tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine)	83
Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine (Pripremio Sead Bahtijarević, sudac Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u mirovini)	99
Evropski sud za ljudska prava (Pripremio Harun Išerić, stručni saradnik na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu)	106
In memoriam	115
Upute za autore	117

CONTENTS

Foreword of the Editor-in-Chief	5
ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER	
Kenad Osmanović Neutral nature of the Convention on the International Sale of Goods	7
SCIENTIFIC REVIEW	
Elmir Sadiković Bosnia and Herzegovina in the context of modern political theories of legitimacy	39
OVERVIEW	
Sadmir Karović Vladimir Simović Overview of the Textbook – Juvenile Criminal Justice	61
Branko Morait Collection of papers – Protection of the collective consumer rights	65
Đemaludin Mutapčić XIV Book of Civil Law by Zečević Enver	68
REVIEW	
Đemaludin Mutapčić Brief review of novelties in the Company Law	73
REPORT	
Harun Išerić Freedom of assembly in Sarajevo Canton de lege ferenda	75
Arben Murtezić First OSCE Regional Conference on Combating Discrimination Davor Trlin “Shifting the burden of proof: a regional overview, main challenges and approaches”	79
CASE LAW	
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Academician Professor Miodrag N. Simović, vice president of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina and Full Professor at the Faculty of Law in Banja Luka and Assistant Professor Vladimir M. Simović– Prosecutor at Prosecutor's Office of Bosnia and Herzegovina)	83
Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina (Prepared by Sead Bahtijarević, Judge of the Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina in retirement)	99
European Court of Human Rights (Prepared by Harun Išerić, expert associate at the Law Faculty of the University of Sarajevo)	106
In memoriam	115
Instructions for Authors	117

UVODNA RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA

Poštovani čitaoci,

Pred nama se nalazi još jedan broj časopisa "Pravna misao", najrelevantnijeg i najaktuelnijeg časopisa za pitanja iz pravne teorije i prakse u Bosni i Hercegovini. U ovom broju, kao i do sada, donosimo nekoliko interesantnih radova, prikaza knjiga i sudske prakse.

U radu **Neutralni karakter Konvencije o međunarodnoj prodaji robe** se analizira neutralni karakter konvencije, kroz prizmu zaključivanja ugovora, tumačenja ugovora i izjava stranaka, sistema pravnih sredstava, te pravna sredstva, koja strankama stoje na raspolaganju u slučaju povrede ugovora.

Autor rada **Bosna i Hercegovina u kontekstu savremenih političkih teorija legitimnosti vlasti** elaborira temeljna teorijska načela liberalno-demokratske legitimizacije vlasti, pravni, politički i društvene aspekte krize legitimizacije vlasti u Bosni i Hercegovini. Autor, nadalje, prezentira stajališta o nužnosti relegitimizacije političkog i pravnog poretka, kojim bi se na građanskim načelima konstituirala država, razvijale liberalno-demokratske institucije, te u sferi državnog uvažile identitetske razlike i multietnička pluralnost bosanskohercegovačkog društva.

U ovom broju možete pročitati prikaz udžbenika **Maloljetničko krivično pravo**, autora Miodrag N. Simović, Dragan Jovašević, Ljubinko Mitrović, Marina M. Simović, treće izdanje (izmijenjeno i dopunjeno), u izdanju Grafomark, Laktaši (2021), 554 str. Osim toga, pročitajte i prikaz zbornika **Zaštita kolektivnih interesa potrošača**, urednice K. Ivančević, u izdanju Pravnog fakulteta, Univerziteta Union (2020). Nadalje, možete pročitati i prikaz četrnaest knjiga iz građanskog prava autora Envera Zečević, objavljenih od 1997. godine do 2012. godine. Također, donosimo i osvrt na novine u Zakonu o privrednim društvima, koji se primjenjuje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Radi se o prvim izmjenama i dopunama federalnog Zakona o privrednim društvima poslije njegove petogodišnje primjene u praksi.

Čitateljstvu skrećemo pažnju i na izvještaj sa okruglog stola pod nazivom **“Nacrt zakona o mirnim javnim okupljanjima na području Kantona Sarajevo: korak naprijed, dva nazad?”**, realiziranog u okviru projekta Evropskog udruženja studenata prava (ELSA) Sarajevo. Također, pročitajte i izvještaj sa prvog regionalnog savjetovanja OSCE-a o borbi protiv diskriminacije, pod nazivom **“Prebacivanje tereta dokazivanja: regionalni pregled, glavni izazovi i pristupi”**.

Od sudske prakse, skrećemo čitateljicama/čitateljima pažnju na praksu Ustavnog suda BiH, Ustavnog suda FBiH i Evropskog suda za ljudska prava.

Čitajte i pišite!

Prof. dr. sci. Almir Maljević
Glavni i odgovorni urednik

NEUTRALNI KARAKTER KONVENCIJJE O MEĐUNARODNOJ PRODAJI ROBE

izvorni znanstveni rad

UDK 341.24:339.5

Kenad Osmanović, MA*

Sažetak

U radu se analizira neutralni karakter Konvencije o međunarodnoj prodaji robe kroz prizmu zaključivanja ugovora, tumačenja ugovora i izjava stranaka, te sistema pravnih sredstava. U pogledu zaključivanja ugovora, neutralni karakter Konvencije se posmatra kroz institute obavezujućeg karaktera prihvata koji odstupa od ponude, obaveze određivanja cijene, vremena perfekcije ugovora i povlačenja i opoziva ponude. Također se, u kontekstu sistema pravnih sredstava, predstavljaju rješenja Konvencije Ujedinjenih nacija o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe obzirom na usklađenost robe, pregled i davanje obavijesti u slučaju neusklađenosti, te pravna sredstva koja strankama stoje na raspolaganju u slučaju povrede ugovora.

Ključne riječi

Konvencija o međunarodnoj prodaji robe, CISG, neutralnost, kompromis.

---

* *Stručni saradnik u Uredu Vlade Federacije BiH za saradnju i zastupanje
pred Ustavnim sudom BiH;
kenadosmanovic@gmail.com*

NEUTRAL NATURE OF THE CONVENTION ON THE INTERNATIONAL SALE OF GOODS

Summary

The paper analyses the neutral character of the Convention on the International Sale of Goods through the prism of formation of the contracts, interpretation of contracts and statements of parties, and system of legal remedies. With regard to the conclusion of the contract, the neutral character of the Convention is observed through the binding nature of acceptance that deviates from the offer, the obligation to determine the price, the time of perfection of the contract and the withdrawal and revocation of the offer. In addition, in the context of the system of legal remedies, CISG solutions are presented with regard to the conformity of goods, examination and notice in case of failure to perform, and legal remedies available to the parties in case of breach of contract.

Key words

Convention on international sales of goods, CISG, neutrality, compromise.

BOSNA I HERCEGOVINA U KONTEKSTU SAVREMENIH POLITIČKIH TEORIJA LEGITIMNOSTI VLASTI

pregledni znanstveni rad

UDK 321.01(497.6)

Prof. dr. Elmir Sadiković*

Sažetak

Ustavna konstitucija Bosne i Hercegovine, sa stanovišta demokratskih načela legitimnosti i legitimizacije političke vlasti, u bitnim je momentima lišena civilizacijskih dostignuća zapadne modernizacije. Privremena vrsta legitimnosti postojećeg pravnog i političkog poretka zasnovana je na potrebi uspostavljanja mira i sa tog stanovišta opravdana, ali je nužna njegova nadogradnja kako bi Bosna i Hercegovina u pogledu prava, interesa i očekivanja građana legitimizirala političke institucije. U radu su elaborirana temeljna teorijska načela liberalno-demokratske legitimizacije vlasti, pravni, politički i društveni aspekti krize legitimizacije vlasti u Bosni i Hercegovini. Izvedena su određena stajališta o nužnosti relegitimizacije političkog i pravnog poretka kojim bi se na građanskim načelima konstituirala država, razvijale liberalno-demokratske institucije, te u sferi državnog uvažile identitetske razlike i multietnička pluralnost bosanskohercegovačkog društva.

Ključne riječi

: legitimnost, demokratija, liberalne institucije, građanin, etnonacije, politički sistem, Bosna i Hercegovina.

---

* Vanredni profesor na Odsjeku za politologiju Fakulteta političkih nauka
Univerziteta u Sarajevu;
elmir.sadikovic@fpn.unsa.ba

BOSNIA AND HERZEGOVINA IN THE CONTEXT OF MODERN POLITICAL THEORIES OF LEGITIMITY

Summary

From the democratic principles of legitimization and legitimacy of political authorities' standpoint, the Constitution of Bosnia and Herzegovina is deprived of civilization achievements of western modernization in its essential segments. The temporary type of legitimacy of the existing legal and political order is based upon the need for the peace establishment, and from that standpoint is justified, but it needs to be upgraded in order for Bosnia and Herzegovina to legitimize its political institutions with respect to the rights, interests and expectations of its citizens. The article discusses the fundamental theoretical principles of liberal democratic legitimacy of authorities, and legal, political and social aspects of the legitimacy crisis in Bosnia and Herzegovina. This article also elaborates the necessity for the relegation of political and legal order, thus organising the state upon the civic principles, and enabling the development of the liberal - democratic institutions, and in the sphere of the state, respect for the identity differences and the multi-ethnic plurality of the Bosnian and Herzegovinian society.

Key words

legitimization, democracy, liberal institution, citizen, ethnic nation, political system, Bosnia and Herzegovina.

MALOLJETNIČKO KRIVIČNO PRAVO

**Miodrag N. Simović, Dragan Jovašević,
Ljubinko Mitrović, Marina M. Simović**
treće izdanje (izmijenjeno i dopunjeno)
Grafomark, Laktaši, 2021, str. 554.

prikaz

Prof. dr Sadmir Karović*
Prof. dr Vladimir M. Simović**

U Banjoj Luci je nedavno u izdanju „Grafomark“, Laktaši, izašao iz štampe udžbenik Maloljetničko krivično pravo, treće izdanje (izmijenjeno i dopunjeno), koji je proizišao iz opravdane i realne potrebe, s obzirom na to da su u međuvremenu (od drugog izdanja) stupili na snagu novi zakoni na nivou entiteta - novele zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, novele zakona o krivičnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini i novi Krivični zakonik Republike Srpske, koji predstavljaju formalne izvore ovog prava. Autori su akademik Miodrag N. Simović, potpredsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci i redovni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; dr Dragan Jovašević, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu; dr Ljubinko Mitrović, ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine i redovni profesor Fakulteta pravnih nauka Univerziteta „Apeiron“ u Banjoj Luci i dr Marina M. Simović, vanredni profesor na Fakultetu pravnih nauka Univerziteta „Aperion“ u Banjoj Luci i sekretar Ombudsmana za djecu Republike Srpske.

Udžbenik su recenzirali akademik prof. dr Stanko Bejatović, predsjednik Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu iz Beograda i prof. dr Borislav Petrović, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

---

* Vanredni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku, zaposlen u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine

* tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine i vanredni profesor Fakulteta za bezbjednost i zaštitu Nezavisnog univerziteta u Banjoj Luci i Pravnog fakulteta Univerziteta „Vitez“ u Vitezu.

ZAŠTITA KOLEKTIVNIH INTERESA POTROŠAČA

Zbornik radova, Beograd, 2021. godine

prikaz

Pripremio: **Prof. dr Branko Morait***

Zbornik radova sačinjavaju radovi sa Međunarodne naučne konferencije održane 24. oktobra 2020. godine u Beogradu u izdanju Pravnog fakulteta Univerziteta Union i uredništva prof. dr Katarine Ivančević. Zbornik radova sadrži 23 naučna rada podijeljena u pet panela.

I panel: UVODNE TEME sadrži radove: *Maja Bukovac Puvača* Odgovornost na temelju krivnje i objektivna odgovornost za štetu u odštetnom pravu EU; *Jelena Simić* Pacijenti kao potrošači - šta smo naučili iz slučaja *Colin Gee and Others v. Depuy International Limited Case*; *Tibor Tajti (Thaythy)* Mrežni marketing i piramidalne šeme; *Branko Morait* Materijalnopravne i procesnopravne komponente definisanja prava potrošača u Bosni i Hercegovini; *Bojan Božović* Zaštita potrošača u ugovorima zaključenim van poslovnih prostorija i ugovorima zaključenim na daljinu u savremenom međunarodnom privatnom pravu Crne Gore.

II panel: UPRAVNI POSTUPAK, INSPEKCIJSKI NADZOR I PREKRŠAJNI POSTUPAK sadrži radove: *Jelena Jerinić* Posebnosti upravnog postupka za zaštitu kolektivnog interesa potrošača; *Stevan Lilić i Katarina Toskić* Inspeksijski nadzor i kolektivna zaštita potrošača u upravnom postupku: studija slučaja na primeru *Supernova*; *Nataša Mrvić Petrović i Slađana Jovanović* Prekršajopravna zaštita potrošača.

III panel: KOLEKTIVNI ZAHTEVI I KOLEKTIVNE TUŽBE sadrži radove: *Mateja Đurović i Eleni Kaprou*: Kolektivna zaštita kao idealan model zaštite potrošača u Evropskoj uniji?; *Nikola Dožić* Kolektivna zaštita potrošača u Crnoj

---

* Sudija Suda Bosne i Hercegovine.

ZNAČAJ ČETRNAEST KNJIGA IZ GRAĐANSKOG PRAVA AUTORA ENVERA ZEČEVIĆA

prikaz

Mr. sc. Đemaludin Mutapčić*

U pravnoj struci ne treba zaboraviti postojanje i upotrebu četrnaest knjiga iz građanskog prava autora Envera Zečevića, bivšeg sudije Vrhovnog suda SR Bosne i Hercegovine i advokata u Sarajevu, koji je preminuo 15. septembra 2021, u 84. godini.

Njegove knjige objavljene su od 1997. godine do 2012. godine a odnose se na oblast građanskog prava (materijalnog i procesnog). One se odnose na stvarno pravo, obligaciono pravo, porodično pravo, nasljedno pravo, privredno pravo i zemljišnoknjižno pravo, te na parnični postupak, vanparnični postupak i izvršni postupak.

Autorska djela Envera Zečevića objavljena su u vrijeme kada je Federalno ministarstvo pravde u Sarajevu, kao tehnički obrađivač federalnih zakona, stvaralo pravni sistem u Federaciji Bosne i Hercegovine putem izrade brojnih procesnih, materijalnopravnih i organizacijskih pravosudnih zakona. Iz tog vremena potiču Zakon o vlasničko-pravnim odnosima („Službene novine Federacije BiH“, broj 6/98), Zakon o zemljišnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br.58/02, 19/03 i 54/04), Zakon o notarima („Službene novine Federacije BiH”, broj 45/02), Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.35/05, 41/05), Zakon o parničnom postupku (“Službene novine Federacije BiH”, br.53/03, 73/05,19/06), Zakon o izvršnom postupku (“Službene novine Federacije BiH”, broj 32/03) i drugi. Enver Zečević je putem svojih autorskih djela bio jedan od predstavnika domaće pameti na tim poslovima.

U daljnjem tekstu ovog rada navodimo četrnaest knjiga iz građanskog prava autora Envera Zečevića, prema redoslijedu njihovog objavljivanja, kako slijedi:

---

* Advokat; d.mutapcic@yahoo.com

KRATAK OSVRT NA NOVINE U FEDERALNOM ZAKONU O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

osvrt

Pripremio: **Mr. sc. Đemaludin Mutapčić***

Pažnju pravničke i šire javnosti zaslužuju novine u Zakonu o privrednim društvima, koji se primjenjuje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Radi se o prvim izmjenama i dopunama federalnog Zakona o privrednim društvima poslije njegove petogodišnje primjene u praksi.

Naime, 23.9.2021. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/21), kojim su izmjenjene i dopunjene pojedine odredbe Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/15).

Tako član 6. o djelatnosti privrednih društava sada ima šest stavova, umjesto ranijih četiri stava. Zakonodavac je u stavu 1. člana 6. precizirao odredbu o početku obavljanja djelatnosti društva nakon upisa u registar društava, a brisane su riječi: „i objavljivanja registracije u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih društava“. U stavu 2. tog člana zakonodavac sada uvodi novi dokument, koji se naziva: **“izjava o ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti”**. Ovo je veoma značajna olakšica za osnivače privrednih društava, koja će znatno ubzati postupak upisa u registar privrednih društava. Poznato je da se potpisi na toj izjavi ovjeravaju od notara ili nadležne općinske odnosno gradske službe. Izjavu o ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti nadležni registarski sud **po službenoj dužnosti** dostavlja nadležnim organima i obavještava ih o izvršenom upisu u registar društava. Prema novom zakonskom rješenju, koje je veoma racionalno i praktično, ispunjenost tih uvjeta provjeravaju nadležni inspeksijski organi u postupku redovnog inspeksijskog nadzora, ali sada nakon izvršenog upisa privrednog društva u registar društava. Novi stav 5. člana 6. je u istovjetnom tekstu preuzet iz stava 2. člana 6. izmijenjenog zakona, s tim što sada ima novu numeraciju. Potpuno je brisan stav 3. člana 6. izmijenjenog zakona. Isto tako,

---

* Advokat; d.mutapcic@yahoo.com

SLOBODA OKUPLJANJA U KANTONU SARAJEVO *DE LEGE FERENDA*

izvještaj

Harun Išerić*

Dana 20.09.2021. godine, u Sarajevu, održan je okrugli stol: "Nacrt zakona o mirnim javnim okupljanjima na području Kantona Sarajevo: korak naprijed, dva nazad?". Okrugli stol je posljednja aktivnost koja se realizuje u okviru projekta Evropskog udruženja studenata prava (ELSA) Sarajevo pod nazivom: "Protecting freedom of assembly in Sarajevo Canton: new draft law in the light of international and European standards." Projekat je podržan od strane Balkan Civil Society Development Network i Swedish International Development Cooperation Agency. Jedan od glavnih ciljeva projekta jeste da se doprinese usaglašavanju Nacrta zakona o mirnim javnim okupljanjima na području Kantona Sarajevo (iz decembra 2020. godine) (Nacrt zakona), s međunarodnim standardima oličenim u smjernicama Venecijanske komisije i OSCE-a, potom u dokumentima OSCE-a i UN-ovog specijalnog izvjestitelja o pravima na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja.

U prvoj projektnoj fazi, izrađena je publikacija: "Analiza Nacrt zakona o mirnim javnim okupljanjima na području Kantona Sarajevo: sloboda okupljanja između međunarodnih obaveza BiH i bosanskohercegovačke politike",¹ autora dr. Katarine Golubović (predsjednice Komiteta pravnika za

---

* *Asistent na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;*
h.iseric@pfsa.unsa.ba

¹ Golubović, K. i Išerić, H. (2021) Analiza Nacrt zakona o mirnim javnim okupljanjima na području Kantona Sarajevo: sloboda okupljanja između međunarodnih obaveza BiH i bosanskohercegovačke politike. Sarajevo: Evropsko udruženje studenata prava Sarajevo. Publikacije je dostupna na: https://www.academia.edu/52120320/Analiza_Nacrta_zakona_o_mirnim_javnim_okupljanjima_na_podru%C4%8Dju_KS_sloboda_okupljanja_izme%C4%91u_me%C4%91unarnodnih_obaveza_BiH_i_BiH_politike_Analysis_of_the_Draft_Law_on_Peaceful_Public_Assemblies_in_the_Sarajevo_Canton_Freedom_of_Assembly_between_B_and_Hs_International_Obligations_and_B_and_H_Politics.

IZVJEŠTAJ SA PRVOG REGIONALNOG SAVJETOVANJA OSCE-a O BORBI PROTIV DISKRIMINACIJE “PREBACIVANJE TERETA DOKAZIVANJA: REGIONALNI PREGLED, GLAVNI IZAZOVI I PRISTUPI”

izvještaj

Priredili: **dr. sci. Arben Murtezić***
dr. sci. Davor Trlin**

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini, u saradnji sa Misijom OSCE-a u Srbiji i Misijom OSCE-a u Sjevernoj Makedoniji, organizovala je regionalni okrugli stol o izazovima u primjeni antidiskriminacijskog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji. Na okruglom stolu predstavnici pravosuđa i pravni stručnjaci (predstavnici civilnog društva, institucija ombudsmena, te institucija koje se bave obukom pravosudnih kadrova) razgovarali su o izazovima i pristupu prebacivanja tereta dokazivanja. Učesnici su zaključili da je efikasna regionalna saradnja i koordinacija između relevantnih aktera i razmjena najboljih praksi ključna u borbi protiv diskriminacije. Savjetovanje je održano 10. 06. 2021.godine, putem aplikacije “Zoom”.

Ukupno 28 učesnika iz Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije i Srbije, (sudije, pružatelji besplatne pravne pomoći, članovi nacionalnih institucija za ljudska prava i tijela za ravnopravnost, organizacije civilnog društva i akademske zajednice, te institucija za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija), se okupilo na okruglom stolu kako bi razgovarali o ovoj važnoj temi.

Uvodno izlaganje je imao Miloš Bogičević, šef Sekcije za ljudska prava u Misiji OSCE-a u Bosni i Hercegovini, koji je govorio na temu “Glavni izazovi u

---

* *Direktor Javne ustanove Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH.*

** *Stručni savjetnik Javne ustanove Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH;*
davor.trlin@cest.gov.ba

SUDSKA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

sudska praksa

Pripremili: **akademik prof. dr. Miodrag N. Simović***
prof. dr. Vladimir M. Simović**

PRAVO NA PRAVIČNO SUĐENJE

Prigovor zastarjelosti potraživanja

Postoji kršenje prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda kada su Kantonalni sud, a onda i Vrhovni sud u pobijanoj odluci propustili odlučiti o apelantovom prigovoru zastarjelosti potraživanja kao materijalnopravnom prigovoru, koji je nesumnjivo takvog značaja da je zahtijevao odluku suda u pogledu njegove utemeljenosti, kao i odgovarajuće obrazloženje u tom pogledu, iako je nesporno da je prigovor zastarjelosti istaknut tokom prvostepenog postupka.

Iz obrazloženja:

Ustavni sud podsjeća da je institut zastarjelosti regulisan Zakonom o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89; „Službeni list RBiH“ br. 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“ br. 29/03 i 42/11), te da je jasno navedeno od kada zastarjelost počinje teći, kada zastarjelost nastupa, koji su rokovi zastare i dr. U vezi s tim, Ustavni sud napominje da je Zakon o obligacionim odnosima u članu 360. st. (1) i (2) propisao da zastarjelošću prestaje pravo zahtijevati ispunjenje obaveze, te da zastarjelost nastupa kad protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je povjerilac mogao zahtijevati ispunjenje obaveze, a u članu 371. da potraživanja zastarijevaju za pet godina, ako zakonom nije određen neki drugi rok zastarjelosti (opšti rok zastarjelosti). Imajući u vidu da je prigovor zastarjelosti materijalnopravni prigovor o kojem sud odlučuje presudom, te

---

* Potpredsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;

** Tužilac Tužilaštva BiH

SUDSKA PRAKSA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

sudska praksa

Pripremio: **Sead Bahtijarević***

Zahtjev Načelnika Općine Trnovo za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi s odredbama članka 1. točka 3. i članka 2. Odluke o proglašenju općeg dobra i prirodnog bogatstva dijelova poduzeća kojim upravlja „ZOI '84 – Olimpijski centar Sarajevo“ d.j.l. Sarajevo i izuzimanju iz početnog bilansa i programa privatizacije.

Odbija se zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu podnesen od strane Načelnika Općine Trnovo, u svezi s odredbama članka 1. točka 3. i članka 2. Odluke o proglašenju općeg dobra i prirodnog bogatstva dijelova poduzeća kojim upravlja „ZOI '84 – Olimpijski centar Sarajevo“ d.j.l. Sarajevo i izuzimanju iz početnog bilansa i programa privatizacije („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.: 16/00, 32/01 i 29/12).

Iz obrazloženja:

Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u ovom ustavnosudskom predmetu podnio je Načelnik Općine Trnovo, koji je zaprimljen u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine.

U zahtjevu je navedeno da je odredbama članka 1. točka 3. i članka 2. Odluke o proglašenju općeg dobra i prirodnog bogatstva dijelova poduzeća kojim upravlja „ZOI 84 – Olimpijski centar Sarajevo“ d.j.l. Sarajevo i izuzimanju iz početnog bilansa i programa privatizacije (u daljnjem tekstu: osporene odredbe Odluke), povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Općine Trnovo, propisano u članku 4. st. 2., 4. i 6. i članku 9. st. 1. i 2. Europske povelje o lokalnoj samoupravi (u daljnjem tekstu: Europska povelja), kao i prava propisana čl. 8., 33. i 38. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i

---

* sudac Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u mirovini

SUDSKA PRAKSA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

sudska praksa

Pripremio: **Harun Išerić***

Novi pregled novosti iz sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (Sud) obuhvatit će presude i odluke Suda donesene od 27. jula do 28. septembra 2021. godine, a povodom navoda o kršenju Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Konvencija). Ovaj pregled sadrži osnovne informacije o stavovima Suda u predmetima koje su zadobile pažnju stručne javnosti, te se čitaoci upućuju na web stranicu Suda gdje su presude i odluke dostupne u cjelini.¹

U prethodno spomenutom periodu, Sud je donio dvije presuda u predmetima protiv BiH. U predmetu *Bimal d.d.* (aplikacije br. 27289/17) Sud je utvrdio da je došlo do povrede člana 6 stava 1 zbog propusta domaćeg suda da aplikantu dostavi podneske suprotne strane u upravnom sporu, onemogućivši mu da se upozna sa njima, da ih komentariše i da se osvrne na iznese tvrdnje. Drugi predmet, *Muqishta* (aplikacija br. 27994/19) ticao se socijalnih prava izbjeglica sa invaliditetom. Sud je utvrdio da je povrijeđen član 6 iz dva razloga: prvi se tiče pravičnosti postupka, jer su javne vlasti zanemarile zakonske odredbe koje omogućavaju uživanje socijalnih prava licima koja imaju status izbjeglice sa invaliditetom i jer nisu aplikanta upoznali sa njegovim pravima (uprkos zakonskoj obavezi da to urade). Drugi razlog jeste dužina postupaka, te je zaključno da je njihovo trajanje od preko pet godina, suprotno pravo na suđenje u razumnom roku.

PRAVO NA ŽIVOT

Kvalitet istrage u slučaju gubitka života

U predmetu *Estemirova protiv Rusije* (aplikacija br. 42705/11) Sud je utvrdio povredu procesnog aspekta člana 2 Konvencije. Slučaj se odnosio na

---

* Asistent na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

¹ Odluke i presude Suda su dostupne na web stranici: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid%22:\[%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid%22:[%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22]}).

IN MEMORIAM

ENVER ZEČEVIĆ, advokat

U subotu, 18. septembra 2021. godine na gradskom groblju Kakanj sahranjen je eminentni pravni stručnjak Enver Zečević, advokat iz Sarajeva.

Cio svoj dugogodišnji radni vijek proveo je u pravosuđu. Bio je sudijski pripravnik u Opštinskom sudu u Kaknju, sudija u Opštinskom sudu u Kaknju, advokat u Kaknju, sudija Okružnog suda u Zenici, sudija Vrhovnog suda SR Bosne i Hercegovine i advokat u Sarajevu.

Generacijama pravnika educiranih u Bosni i Hercegovini nakon 1995. godine, Enver Zečević ostat će u divnom sjećanju kao eminentni pravni stručnjak u oblasti civila.

Nemoguće je zatvoriti oči pred činjenicom da je Enver Zečević autor četrnaest knjiga iz oblasti materijalnog stvarnog, obligacionog, privrednog, porodičnog i nasljednog prava, te iz parničnog, vanparničnog i izvršnog postupka.

Tako je, pored ostalog, zapaženo njegovo autorsko djelo "Građansko-pravni i porodično-pravni odnosi sa dodatkom: Europsko pravo profesora Christopha Schalasta njemačkoga odvjetnika", u izdanju Federalnog ministarstva pravde Sarajevo 1997. godine.

Enver Zečević je bio član Komisije za polaganje pravosudnog ispita. Pravno je interesantno navesti da je u aktuelnom Programu pravosudnog ispita ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/18) u literaturi za pripremanje polaganja pravosudnog ispita navedeno i njegovo zapaženo autorsko djelo "Osnovi obligacionih odnosa sa sudskom praksom" iz 2012. godine, koje prezentira usklađenost našeg pravnog sistema sa Načelima evropskog ugovornog prava, te Komentar Zakona o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (Drugo dopunjeno izdanje iz 2009. godine).

Njegova autorska djela su moderno koncipirana, s ciljem usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Evropske unije u području civila, a posebno građanskog i obligacionog prava.

Dugujemo veliku zahvalnost Enveru Zečević što je ostavio četrnaest knjiga iz civila i za to što je nesebično prenosio znanje i mudrost prvenstveno svojim kolegicama i kolegama, kao i drugim stvaraocima i primjenjivačima prava koji su mu se često obraćali za stručnu pravnu pomoć. Pored poznavanja propisa i ljudi i pored jake logike, imao je pošteno i pravično srce, srce koje u svome pravdoljublju, istinitosti i objektivnosti nije živim socijalnim osjećanjem da se bude od koristi drugim ljudima u mjeri u kojoj je to moguće i osjećanjem simpatije uživjeti se u njihov položaj i sudbinu.

Pisanje svakog rada, a pogotovo obimnijeg, zahtijeva napor i žrtvu autora (Enver Zečević je teško povrijeđen u granatiranju Sarajeva dana 05.07.1995. godine), ali također nije moguće bez žrtve i podrške njegovih najbližih supruga Džemile i kćerki Dženane i Emine.

Nije više među nama divni gospodin Enver Zečević; njegovo ogromno pravno znanje, mudrost, plemenitost i dobrotu. Njegovoj porodici upućujemo duboko i iskreno saosjećanje, a Tebi, dragi i poštovani kolega i prijatelju, neka je laka zemlja, ova naša, bosanskohercegovačka.

Đemaludin Mutapčić, advokat

UPUTE ZA AUTORE

Radovi se objavljuju na hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku (u latiničnom ili ćirilničnom pismu) ili engleskom jeziku.

Ukoliko rukopis zadovoljava kriterije časopisa, upućuje se na recenziju.

Svaki rukopis ocjenjuju najmanje dva nepristrana recenzenta, pri čemu identitet autora i recenzenta ostaje obostrano nepoznat. Nakon ocjene recenzentata i članova redakcije, rukopis se vraća autoru s obrazloženjem i zahtjevima za doradu i ispravak rada, ukoliko se to smatra potrebnim. Ispravljene rukopise autori trebaju vratiti redakciji u roku od 8 dana od primitka.

Pretpostavlja se da članci i ostali prilozi nisu i neće biti objavljeni u drugim publikacijama, osim uz posebno odobrenje redakcije kada se to jasno naznačuje u objavi.

Autori dopuštaju časopisu postavljanje njihovih radova na web stranicu časopisa.

Časopis zadržava i sva ostala prava, osim ukoliko nije drugačije dogovoreno s autorom.

Radovi koje časopis objavljuje su:

- Uvodna riječ glavnog urednika
- Izvorni znanstveni rad
- Prethodno saopćenje
- Pregledni znanstveni rad
- Stručni članak
- Sudska praksa
- Ostali radovi kao što su prikaz knjige, izvještaji o znanstvenim i stručnim skupovima i dr.
- Obavijesti o nadolazećim stručnim i znanstvenim skupovima
- Domaći autori u međunarodnim publikacijama
- Pismo uredniku

Radovi se predaju redakciji časopisa elektronskom poštom na adresu: *Pravna.Misao@fmp.gov.ba* Dokument treba biti načinjen u programu Microsoft Word. U njemu ne smiju postojati nikakve indikacije osobnoga identiteta autora ili institucije u kojoj bilo koji od autora radi, kako u samom radu, tako ni u karakteristikama (properties) elektroničkog dokumenta.

Radovi koji se dostavljaju redakciji moraju biti lektorirani. Lektori koje odredi redakcija vrše superviziju.

U časopisu se objavljuju znanstveni i stručni radovi koji ne prelaze dužinu od 10.000 riječi, uključujući sve dijelove rada. Svaki rad mora sadržavati sažetak od 150-200 riječi i izbor ključnih riječi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku iste dužine. Ostali radovi ne mogu prelaziti dužinu od 2000 riječi.

Izuzetno, Redakcija može odobriti objavljivanje radova izvan navedenih kategorija i sa dužinom koja prelazi navedeni broj riječi, ukoliko je rad značajan za razvoj pravne teorije i prakse.

Svaki rukopis mora biti priložen zajedno s popratnim pismom, u kojem je nužno navesti sljedeće:

- kratki opis sadržaja članka u dvije do tri rečenice, kao i sve dodatne informacije o rukopisu koje bi redakciji mogle biti od koristi;
- razloge zbog kojih autori drže da je njihov rad zanimljiv čitateljstvu časopisa (novost koju rad donosi);
- kratku biografiju autora (25-30 riječi),
- osobne podatke:
  - jedinstveni matični broj
  - adresa stanovanja i općina
  - kontakt telefon

Svaki autor će uz popratno pismo dostaviti i izjavu da rad nije prethodno objavljivao.

Prva stranica rukopisa treba sadržavati:

- Naslov
- Datum
- Broj riječi u članku

- Ime autora i profesija
- Nazivi ustanova u kojima rade
- E-mail adrese
- Kategorizaciju
- Sažetak i ključne riječi na izvornom jeziku rada
- Naslov, sažetak i ključne riječi i naslov na engleskom jeziku (summary, key words)

Sažetak rada treba sadržavati opći prikaz teme, metodologiju rada, rezultate i zaključak.

Ključne riječi sadrže pojmove koji se pojavljuju u tekstu, ali ne opće i preširoke pojmove niti preuske pojmove opisane sa puno riječi.

Tablice i grafikoni trebaju biti prezentirani u programima kao što su MS Word, sa jasno iskazanim naslovima. Sve tablice i grafikoni biti će u časopisu tiskani isključivo u crno-bijeloj boji.

Napomene u radu se navode u obliku fusnote (footnote). U pravilu su objašnjavajućeg karaktera.

U fusnoti treba navoditi samo objavljene podatke (ili staviti posebnu bilješku s objašnjenjem).

U fusnoti treba navoditi samo literaturu koja je navedena u popisu literature na kraju članka.

U fusnoti treba ujednačeno navoditi sve izvore. Poželjno je staviti broj stranice.

Molimo autore da se pridržavaju sljedećih naputaka za navođenje literature i fusnota:

Ukoliko je riječ o navođenoj knjizi:

Josipović, I. (2000) Haaško implementacijsko kazneno pravo. Zagreb: Informator i Hrvatski Pravni Centar.

Ukoliko je riječ o navođenom članku:

Tschudi, F. (2008) "Dealing with violent conflicts and mass victimisation: a human dignity approach", str. 46-69. U: I. Aertsen et al.: Restoring Justice after Large-scale Violent Conflicts. Portland. Willan Publishing.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u časopisu:

Sijerčić-Čolić, H. (1999) "Reforma krivičnog zakonodavstva u Federaciji Bosne i Hercegovine: karakteristike federalnog procesnog krivičnog prava", Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, Vol. 6 – br. 1/1999, str. 251-268.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u elektroničkom časopisu:

Lendvai, N., 2005. "Central and Eastern European Social Policy and European Accession – Time for Reflections" (online). Financial Theory and Practice, 29 (1), str. 1-12. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/eng/FTP/2005/1/lendvai.pdf>.

Ukoliko je riječ o navođenoj Web adresi:

World Bank, 2004. Corruption: how the World Bank Fights Corruption (online). Washington: The World Bank. Dostupno na: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0>.

Rad treba oblikovati prema sljedećim uputama:

- dokument pohraniti u programu MS Word (*.doc format);
- stranica standardne veličine (A4);
- obični prored za cijeli rukopis
- font Arial, 12 pt;
- sve margine 2,5 cm;
- ne uređivati zaglavlje (Header) niti podnožje (Footer) dokumenta;
- obavezno brojčano označiti stranice;
- slike ili fotografije prilažu se u jednom od formata: *.jpg, *.bmp, *.tiff.

Pozivamo sve autore da na adresu redakcije šalju sažetke svojih stručnih i znanstvenih radova objavljenih u međunarodnim publikacijama indeksiranim u literaturnim bazama podataka. Redakcija će objaviti sve pristigle sažetke izvornih radova domaćih autora.

Radujemo se Vašim priložima!

Redakcija